

..... TİCARET BORSASI
TAKAS İŞLEMLERİ PROTOKOLÜ

İşbu Protokol;

.....adresinde faaliyet gösteren Ticaret Borsası (bundan böyle Borsa olarak anılacaktır.) ile Reşitpaşa Mahallesi, Borsa İstanbul Caddesi, No: 4 Sarıyer 34467 İstanbul adresinde faaliyet gösteren Takasbank - İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (bundan böyle Takas Bankası olarak anılacaktır.) arasında imzalanmıştır.

1. Tanımlar ve kısaltmalar

Bu Protokolde geçen;

Aracılar : Elektronik ürün senedinin borsada alım satımının yapılmasına aracılık etmek amacıyla Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği ile yetkilendirilen ajanlardan Ticaret Borsası ve Ticaret Borsası Elektronik Platformu üyesi olan gerçek ve tüzel kişileri,

Borsa : Ticaret Borsası'nı,

Elektronik Kayıt Kuruluşu - EKK : Elektronik ürün senetlerinin sistem üzerinde oluşturulmasını sağlamak, bu senetlere bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemleri ilgili taraflar itibarıyla kayden izlemekle yükümlü Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,

Elektronik Ürün Senedi ELÜS : Lisanslı depo işletmesince, 12 Kasım 2011 tarih ve 28110 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği uyarınca oluşturulan elektronik kaydı,

İşlem Platformu : Ticaret Borsası Elektronik Platformunu,

Lisanslı Depo : Tarım ürünlerinin depolanmasıyla iştigal eden ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı depoculuk Kanunu kapsamında lisans belgesine sahip, Borsa ile sözleşme imzalamış Lisanslı Depoları,

MKK : Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,

kaşe imza

- Müşteri** : Borsada aracılar aracılığı ile alım satım yapan ve MKK üyeleri nezdinde hesabı bulunan Ticaret Borsası Elektronik Platformu üyesi gerçek ve tüzel kişiyi,
- Protokol** : Taraflar arasında imzalanan işbu Protokolü,
- Takas Bankası** : Takasbank-İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketini,
- Taraflar** : Borsa ve Takas Bankasını,
- Üye** : Borsa'da işlem yapan aracılardan adına işlem yaptıkları müşteri hesaplarının bulunduğu MKK üyesi kuruluşları

ifade etmektedir.

2. Amaç ve Kapsam

- 2.1. Bu Protokolün amacı, İşlem Platformu'nda gerçekleşen ELÜS alım satım işlemlerinin takasının, ilgili mevzuat çerçevesinde Borsa adına Takas Bankası tarafından yerine getirilmesiyle ilgili hususların belirlenmesidir.
- 2.2. Bu Protokol ile Borsa, Protokol kapsamındaki işlemlerin takasının Takas Bankası tarafından yapılmasını; Takas Bankası da takas işlemlerine ilişkin hizmetleri gerçekleştirmeyi kabul etmektedir.

3. Takas Bankası'nın Sorumlulukları

- 3.1. Takas Bankası, takas hizmetlerini yerine getirirken, bu Protokol'de belirtilen amacın gerçekleştirilmesi için yeterli katkı ve çabayı sarf eder. Takas hizmetlerine ilişkin yedekli alt yapının kurulması ve gerekli yazılımların geliştirilmesi için Borsa ve EKK ile işbirliği içerisinde olur.
- 3.2. Takas Bankası;
- a) Üyelerin takas ödemelerini, zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilmesi için gerekli alt yapının kurulmasından ve kurulan sistemin işletilmesinden,
- b) Borsa tarafından bildirilen alım satım sözleşmeleri esas alınarak, üyeler aracılığıyla, satım yapan müşteri hesaplarından alım yapan müşteri hesaplarına ELÜS'ün aktarılmasından;
- c) alım yapan müşterilerin hesabının bulunduğu üyelerden ELÜS bedellerini tahsil ederek, satım yapan müşterilerin hesabının bulunduğu üye hesaplarına aktarılmasının sağlanması için gerekli alt yapının sağlanmasından,

- d) Borsa üyelerinin yaptıkları ödemelerin takibinden ve kurulacak yapı içerisinde Borsa'nın onayını gerektiren işlemlerde onay alınmasından ve Borsa'nın bilgilendirilmesinden,
- e) Üyelerin temerrüde düşmesi durumunda Borsa'nın bilgilendirilmesinden,
- f) Borsa tarafından Takas Bankası'na bildirilen Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu Payı, Borsa Tescil Ücreti Payı ve diğer komisyon ve ücretlerin, üye hesaplarından tahsil edilmesinin ve üye hesaplarından tahsil edilen komisyon tutarlarının Borsa hesabına aktarılmasının sağlanmasından ve bu konuda Borsa'nın bilgilendirilmesinden,
- g) Borsa tarafından Takas Bankası'na bildirilen ELÜS depo ücretinin ve diğer komisyon ve ücretlerin, üyelere tahsil edilmesinin ve üyelere tahsil edilen tutarların Lisanslı Depo hesabına aktarılmasının sağlanmasından ve bu konuda Borsa'nın bilgilendirilmesinden,
- h) İşlem Platformu'nda gerçekleşen işlemlere ilişkin gerçekleşen borç kapatma, alacak aktarımı, virman ve komisyon borcu yatırma işlemlerine ilişkin olarak Borsa'nın bilgilendirilmesinden,
- i) Borsa tarafından, üyelere ilişkin olarak gönderilen ve ticari sır niteliğindeki, Borsa işlemlerinden kaynaklanan borç, alacak ve komisyon bilgilerinin EKK dışında üçüncü kişilerle paylaşılmamasından,
- j) Protokol kapsamında sorumlu olduğu hizmetlerin yerine getirilmesi için yaptığı işlemlerden,
Borsa'ya karşı sorumludur.

3.3. Takas Bankası tarafından takas işlemlerine ilişkin olarak kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve ilgili mevzuat doğrultusunda tamamlanması gereken süreçlerin bildirilen süre zarfında tamamlanmayacağına ortaya çıkması durumunda, alınan tedbirler ve öneriler hakkında Takas Bankası Borsa'yı ivedilikle bilgilendirir.

3.4. Takas Bankası ve/veya EKK tarafından takas işlemlerine ilişkin olarak kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve Takas Bankası ve/veya EKK'nın azami gayreti göstermesine rağmen ilgili mevzuat doğrultusunda tamamlanması gereken süreçlerin bildirilen süre zarfında tamamlanmayacağına ortaya çıkması durumunda, Borsa ile durum değerlendirmesi yapılarak üyelerin tamamlanamayan süreçler nedeniyle zarara uğramaması için gerekli tedbirler alınır.

3.5. Kasıt ya da ağır ihmal dışında, teknik arıza ve her türlü mücbir hal veya yargı ya da yetkili idari kuruluşların kararları ile başka sebepler nedeniyle işlemlerin gerçekleşmemesinden Takas Bankası sorumlu tutulamaz.

3.6. Takas Bankası; üyelerin, Borsa'ya, müşterilerine ve diğer üyelere karşı yükümlülüklerinden dolayı sorumlu tutulamaz.

4. Borsa'nın sorumlulukları

4.1. Borsa;

- a) Takas işlemlerinin Takas Bankası tarafından yerine getirileceği hususunda aracılardan bilgilendirilmesinden,
- b) Borsada gerçekleşen işlemler nedeniyle oluşan borç/alacak bilgileri, alım satım yapan müşteri hesap numaraları ve üye bilgileri ile komisyon bilgileri hakkında Takas Bankası'nın zamanında, düzenli ve doğru şekilde bilgilendirilmesinden,
- c) Takas hizmetlerinin belirlenen usul çerçevesinde, Takas Bankası tarafından yerine getirilmesi esnasında Takas Bankası'na bu hizmet ile ilgili gerekli her türlü bilgi ve desteğin verilmesinden ve Borsa tarafından konuyla ilgili olarak alınan kararların en kısa zamanda Takas Bankası'na iletilmesinden,
- d) Kendi nam ve hesabına, Takas Bankası'nda gerekli hesapların açılmasından,
- e) Borsa üyelerine ilişkin Takas Bankası nezdindeki hesaplarını etkileyebilecek idari ve hukuki kararların zamanında Takas Bankası'na bildirilmesinden,
- f) Takas işlemlerini gerçekleştirmek için kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması nedeniyle, belirlenen usuller çerçevesinde tamamlanması gereken süreçlerin belirlenmiş olan süre zarfında tamamlanmayacağına ortaya çıkması durumunda, yapılması gereken iş ve işlemler konusunda Takas Bankası'nın bilgilendirilmesinden,
- g) Takas hizmetlerinin gerçekleştirilmesine ilişkin olarak ilgili mevzuat, diğer iş ve işlemlerin yerine getirilmesinden

sorumludur.

5. Takas İşlemlerinin Yürütülmesinde Yöntem

5.1. Borsa, seans sonunda gerçekleşen işlemlere ait işlem dosyasını Takas Bankasına elektronik ortamda bildirir. İşlem dosyasında işlem bilgileri, alıcı ve satıcı müşteri hesap numaraları ile hesapların bulunduğu üye bilgileri, tazmin fonu payı, depo ve tescil ücreti bilgileri yer alır. Takas Bankası Borsa'dan gelen işlem bilgilerine göre takası gerçekleştirir.

5.2. Takas Bankası, Borsa tarafından belirlenen son takas saatine kadar takası gerçekleşen ve gerçekleşmeyen işlemlerin bilgilerinin yer aldığı işlem sonuç dosyasını Borsaya elektronik ortamda bildirir. İşlem sonuç dosyasında işlem bilgileri, alıcı ve satıcı müşteri hesap numaraları ile hesapların bulunduğu üye bilgileri, tazmin fonu payı, depo ve tescil ücreti bilgileri, takasın gerçekleşme durumu bilgileri yer alır.

6. Mevcut İşlem Sistemi ve Uyarlamalar

- 6.1. Borsa tarafından bu Protokol kapsamında talep edilecek uyarlamalar, Takas Bankası'nın imkanları ve öncelikleri çerçevesinde mümkün olan en kısa sürede yerine getirilir. Bu sürecin Borsa'nın uygulamasını aksatacak veya durduracak nitelikte olmaması hususunda Takas Bankası gerekli özeni gösterir.
- 6.2. Takas Bankası, sunmuş olduğu hizmetlerin sisteme uygun bir şekilde yürütülmesi ve takas hizmetlerinin aksamadan sürdürülmesi için gerekli önlemleri alır. Borsa tarafından bu Protokol kapsamı dışında istenebilecek raporlar Takas Bankası'nın imkanları ve öncelikleri çerçevesinde mümkün olan en kısa sürede yerine getirilir.

7. Ücret, Komisyon ve Masraflar

- 7.1. Takas Bankası tarafından sunulan takas hizmetine ilişkin olarak, Borsa ve üyelerden alınacak ücret, masraf ve komisyon oranları Borsa ile Takas Bankası arasında belirlenecektir. Takas İşlemleri Komisyon Esasları, ulusal ve uluslararası piyasalarda olağanüstü gelişmelerin olması durumunda Takas Bankası'nın talebi ve Borsanın mutabakatı ile en geç bir ay içinde yeniden belirlenir.

8. Teknik Altyapı

- 8.1. Borsa sistemi ile Takas Bankası sistemi arasındaki veri iletimi internet üzerinden güvenli dosya (SFTP) iletimi ile sağlanacaktır. Bu mümkün olmadığı takdirde faks ile iletişim sağlanabilir.
- 8.2. Borsa ve Takas Bankası arasındaki bağlantı üzerinden, Borsa alım satım sistemi ve Takas Bankası işlemlerinde ihtiyaç duyulan, ilgili mevzuat ve bu Protokol'de belirtilen bilgiler dosya formatında, karşılıklı olarak taşınır. Bu iletimin aktarım sıklığı tarafların talebi ile teknik imkanlar elverdiği ölçüde değiştirilebilir.
- 8.3. Borsa ve Takas Bankası, karşılıklı olarak mutabık kalmadıkça, karşı tarafın işlerini aksatabilecek veri aktarım sıklığı değişikliği ya da aktarıma konu olan veride kısıtlama yapılamaz.

9. Uygulama Ekranlarının Test Edilmesi

- 9.1. İşbu Protokolün imzalanmasını takiben taraflarca geliştirilen ve karşı tarafın test etmesini gerektiren uygulama ekranları, tarafların mutabakatı ile uygulamaya alınır. Mutabakata ilişkin tutanak işbu Protokolün ekidir.

10. Sözleşmenin Geçerlilik Süresi ve Yenilenmesi

- 10.1. İş bu Protokol'ün süresi 3 (üç) yıl olup,/...../..... -/...../..... tarihleri arasında geçerlidir. Taraflar, Protokol süresinin bitiminden altı ay önce Protokolün feshedilmesini yazılı olarak karşı tarafa bildirmedikleri takdirde Protokol süresi kendiliğinden bir yıl süre ile uzar. Borsa'nın tüzel kişiliğinde değişiklik meydana gelmesi halinde, Takas Bankası

işbu Protokol'de yer alan yükümlülüklerini, yeni Borsa tüzel kişiliğinin talep etmesi ve Takas Bankası'nın da kabul etmesi halinde yerine getirmeye devam eder.

11. Protokolün Feshi, Sona Erme ve Kısmi Geçersizlik Halleri

11.1. İşbu Protokol, Protokolde belirtilen süre sonunda tarafların karşılıklı mutabakatı ile sona erdirilebilir.

11.2. Taraflardan birinin bu protokolden doğan yükümlülüklerini gereği gibi yerine getirmemesi halinde, diğer taraf işbu protokol hükümlerini yerine getirmesi hususunu yazılı olarak ihtar eder. İhtardan itibaren 30 iş günü içerisinde aykırılığın giderilmemesi halinde başka bir ihtar ya da ihbara gerek kalmaksızın Protokol tek tarafı olarak feshedilebilir.

11.3. Ancak bildirim sonucu sözleşmenin haklı nedenle feshi, fesih bildirim tarihinden itibaren üç aylık sürenin son takvim günü gerçekleşir. Taraflardan birinin Protokol kapsamındaki yükümlülüklerini gereği gibi yerine getirmemesi nedeniyle diğer tarafın zarara uğraması halinde, söz konusu zarar yükümlülüğü ihlal eden tarafça tazmin edilir.

11.4. Taraflardan herhangi birisinin Protokolden vazgeçmek istemesi durumunda, ilgili taraf, karşı tarafa altı ay öncesinden yazılı olarak Protokolden vazgeçme iradesini bildirir. Herhangi bir süre verilmeden veya Protokol hükümleri çerçevesinde süre verildiği durumlarda, söz konusu süre dolmadan işbu Protokolden vazgeçilmesi halinde karşı tarafın uğrayacağı zararın tazmin yükümlülüğü vazgeçene ait olur.

11.5. Bu Protokolün tamamının veya herhangi bir hükmünün batıl, hükümsüz, geçersiz, uygulanamaz veya mevzuata aykırı olduğu tespit edilirse bu durum Protokolün geri kalan hükümlerinin geçerliliğini kısmen veya tamamen ortadan kaldırmaz.

Yapılan tespit sonucunda anlaşmanın yürütülmesine engel bir halin ortaya çıktığının anlaşılması durumunda anlaşma Borçlar Kanunu çerçevesinde geçersiz kabul edilir.

11.6. İşbu Protokolün herhangi bir hükmü, herhangi bir sebepten ötürü geçersiz, mevzuata aykırı veya uygulanamaz hale gelirse, bu geçersizlik, uygulanamama veya mevzuata aykırılık hali olmasaydı nasıl uygulanacak idiyse, buna en yakın şekilde yorumlanır ve uygulanır. Böyle geçersiz, uygulanamaz veya mevzuata aykırı olarak kabul edilen bir hükmün mevcudiyeti diğer hükümlerin geçerliliği, yasalara uygunluğu ve uygulanabilirliğini etkilemez. Ayrıca işbu protokolden yer alan koşullardan herhangi birinin Taraflarca farklı uygulanması, o maddenin bu şekliyle kabul edildiği anlamına gelmeyeceği gibi, söz konusu uygulama diğer maddelerin geçerliliğine de sirayet etmez. Ayrıca, bir kısım maddelerin uygulanmaması, söz konusu maddelerin yürürlükten kalktığı şeklinde de yorumlanmaz.

12. Mücbir Sebepler

12.1. Tarafların her ikisinin veya birinin çalışma imkanlarını kısmen veya tamamen, geçici veya daimi olarak durduracak şekilde ve derecede harp hali, deprem, düşmanca hareketler, ihtilal, sel veya kasırga gibi doğal afetler, tarafların tesisi veya yakın ve direkt işbirliği bulunan tesislerdeki yangın, infilak, grev veya lokavt olması halinde hükümet veya resmi makamlarca alınacak kararlar gibi Tarafların kontrolü haricinde zuhur eden haller iki Taraf için de “mücbir sebep” sayılır.

Mücbir sebepler dolayısıyla Protokolde belirlenmiş olan yükümlülüklerini yerine getiremeyecek veya yerine getirmede gecikecek olan Taraf durumu, mücbir sebebin ortaya çıkmasından itibaren mümkün olan en kısa sürede diğer Tarafa bildirmekle yükümlüdür. Mücbir sebeplerin sona ermesinden sonra Protokolün uygulanmasına devam edilir. Ancak, mücbir sebepler bir ayı aşan bir sürede halen son bulmamışsa, Taraflar işbu Protokolü feshedebilir.

13. Delil sözleşmesi

13.1. İşbu Protokolün uygulanmasında doğabilecek her türlü ihtilaf halinde, Takas Bankasının ve Borsanın kayıtlarının HMK’ un 193. Maddesi hükmü doğrultusunda bağlayıcı, kesin ve münhasır delil teşkil edeceğini ve bu maddenin yazılı delil sözleşmesi olduğunu taraflar kabul ederler.

14. Protokol Hükümlerinde ve Eklerinde Değişiklik

14.1. Protokol ve eklerinde yapılacak değişiklik, düzeltme veya eklemeler Taraflar arasında yazılı şekilde yapılmadığı sürece geçerli olmaz. Ayrıca, Tarafların Protokolden doğan herhangi bir hakkını kullanmamış olması veya hakkın kullanımını için bir süre beklenmiş olması, haktan feragat olarak yorumlanamaz.

Protokoldeki haklardan feragat, ancak bu hususta açık bir yazılı beyanda bulunularak yapılır.

15. Bu Protokolde Hüküm Bulunmayan Haller

15.1. Bu Protokolde hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuatta yer alan hükümler uygulanır. Takas işlemlerine ilişkin olarak bu Protokolün konusunu oluşturan iş ve işlemlerle ilgili olarak ilgili mevzuatta açıklık bulunmayan hallerde uygulama, tarafların mutabakatı ile Borsa tarafından yönlendirilir.

16. Mevzuata Uyum

16.1. İşlem Platformu’nda gerçekleşen işlemlerin takasına ilişkin esaslar, ilgili mevzuat çerçevesinde Borsa ve Takas Bankası mutabakatı ile belirlenmiştir. İlgili mevzuatın takas işlemlerine ilişkin hükümlerinde yapılacak değişiklikler nedeniyle doğacak iş ve işlemler taraflar arasında mutabakat sağlanarak Takas Bankası tarafından yerine getirilir.

17. Uyuşmazlıkların Çözümü

17.1. Bu Protokolün yorumu ve uygulanmasından çıkabilecek uyuşmazlıkların çözümünde münhasıran İstanbul Merkez Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

18. Gizlilik ve Veri Aktarımı

18.1. Taraflar bu Protokolden doğan hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında Protokolün taraflarına ve İşlem Platformu üyelerine ait bu Protokol kapsamında yer alan işlemler nedeniyle öğrendikleri ve/veya sahip oldukları ticari öneme haiz, gizlilik içeren bilgi ve verilerin gizli tutulması için gerekli tedbirleri almak ve Protokol kapsamında yer alan hizmetlerin yürütülmesi için işbirliği içerisinde olunacak EKK ve elektronik ürün senedini üretecek ilgili lisanslı depo şirketi dışında, kendi iştirakleri ve/veya hissedarları olan tüzel kişiler dahil üçüncü şahıslara açıklamamak ve ilgili mevzuat ve işbu Protokolde belirtilen hususlar dışında kullanmamakla yükümlüdür.

18.2. Protokolün sona ermesi veya feshi hallerinde, Takas Bankası, takas işlemlerine ilişkin kendinde mevcut tüm verileri Borsa'ya talep edilen formatta vermekle yükümlüdür.

19. Tebligat Adresleri

19.1. Taraflar, bu Protokolde belirtilen adreslerini kanuni ikametgahları olarak göstermiş olup, taraflar arasında (günlük işlemler dışında) yapılacak her türlü tebligat belirtilen bu adreslere 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine uygun olarak yapılır.

19.2. Adres değişikliği yazılı olarak karşı tarafa bildirilmedikçe, eski adrese yapılan tebligat geçerli sayılır.

20. Yürürlük

20.1. Taraflarca iki nüsha olarak tanzim ve imza edilerek teati edilmiş bulunan bu Protokol/..../..... tarihinde imzalanmış olup, imza tarihinde yürürlüğe girer.

.....TİCARET BORSASI		TAKASBANK İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.	
Genel Sekreter	Yönetim Kurulu Başkanı		